

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

4 JUIN 1986

PROPOSITION DE LOI

interdisant de se porter candidat
en même temps
aux élections législatives
et aux élections provinciales

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. DE LOOR

MESDAMES, MESSIEURS,

1. — Discussion générale

La proposition de loi de M. Tant tend essentiellement à éviter que, lorsque les élections législatives et provinciales sont organisées le même jour, leurs résultats soient faussés

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Temmerman.

A. — Membres effectifs :	B. — Suppléants :
C. V. P. MM. Ansoms, Bosmans, Breyné, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck;	MM. Cauwenberghs, Depré, Desutter, Marchand, Vangronsvelt, Van Rompaey, Van Rompuy;
P. S. MM. Cools, M. Harmegnies, Henry, Onkelinx;	MM. Defosset, Delhayé, Y. Harmegnies, Perdicu, Walry;
S. P. MM. Bogaerts, De Loor, Galle, Temmerman;	MM. Beckers, Hancké, Laridon, Ramaekers, R. Van Steenkiste;
P. R. L. MM. Klein, Nols, Pivin;	M. Bonmariage, M ^{lle} Detaille, MM. D'hondt, Neven;
P. V. V. M. Devolder, M ^{me} Neyts-Uyttebroeck;	de heren Taelman, Van de Velde, Vreven;
P. S. C. MM. Detremmerie, Jérôme;	MM. du Monceau de Bergendal, Gehlen, Leonard;
V. U. M. de Beul;	MM. Belmans, Desseyn;
Ecolo-Agalev M. Daras	MM. Pepermans, Van Durme.

Voir :

108 (1985-1986) :

- N° 1 : Proposition de loi de M. Tant.
- N° 2 : Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

4 JUNI 1986

WETSVOORSTEL

houdende het verbod om tegelijk kandidaat
te zijn op een lijst voor de
parlementsverkiezingen en op een lijst
voor de provincieraadsverkiezingen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DE LOOR

DAMES EN HEREN,

1. — Algemene bespreking

De heer Tant wil met zijn voorstel voornamelijk een vertekening van de verkiezingsuitslagen voorkomen, bij gelijktijdige verkiezingen voor de mandaten van parle-

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Temmerman.

A. — Vaste leden :	B. — Plaatsvervangers :
C. V. P. de heren Ansoms, Bosmans, Breyné, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck;	de heren Cauwenberghs, Depré, Desutter, Marchand, Vangronsvelt, Van Rompaey, Van Rompuy;
P. S. de heren Cools, M. Harmegnies, Henry, Onkelinx;	de heren Defosset, Delhayé, Y. Harmegnies, Perdicu, Walry;
S. P. de heren Bogaerts, De Loor, Galle, Temmerman;	de heren Beckers, Hancké, Laridon, Ramaekers, R. Van Steenkiste;
P. R. L. de heren Klein, Nols, Pivin;	de heer Bonmariage, Meij. Detaille, de heren D'hondt, Neven;
P. V. V. de heer Devolder, M ^{me} Neyts-Uyttebroeck;	de heren Taelman, Van de Velde, Vreven;
P. S. C. de heren Detremmerie, Jérôme;	de heren du Monceau de Bergendal, Gehlen, Leonard;
V. U. de heer de Beul;	de heren Belmans, Desseyn;
Ecolo-Agalev de heer Daras	de heren Pepermans, Van Durme.

Zie :

108 (1985-1986) :

- N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Tant.
- N° 2 : Amendement.

du fait de l'incompatibilité légale existant entre le mandat de parlementaire et celui de conseiller provincial (art. 25, 1°, de la loi électorale provinciale).

L'électeur doit être préalablement informé du mandat que briguent les candidats, ce qui implique que ceux-ci fassent un choix clair avant les élections et ne se présentent plus en même temps sur une liste de la Chambre des représentants ou du Sénat et sur une liste provinciale.

La pratique, aujourd'hui largement répandue, qui consiste en ce que certains politiciens connus se portent candidats aux deux élections, peut leurrer l'électeur et fausse en tout cas le choix de celui-ci.

Cette pratique est en outre préjudiciable aux candidats moins connus, étant donné que ceux-ci obtiendront un nombre moins élevé de voix de préférence et s'appuieront dès lors sur une base électorale plus étroite pour l'exercice de leur mandat éventuel.

Il va de soi que si, lors d'élections, le choix des personnes est important, celui d'une politique l'est également.

Quoi qu'il en soit, il doit être possible à l'électeur de faire un choix clair et conscient. La présente proposition de loi vise à y contribuer.

* * *

M. De Loor fait observer que les résultats des élections peuvent être faussés et que l'électeur peut être leurré même lorsque les élections législatives et provinciales ne sont pas organisées le même jour. Il est en effet toujours possible qu'un candidat n'ait pas l'intention d'exercer le mandat auquel il serait élu.

Si l'on peut estimer qu'il conviendrait d'écarter ce genre de « candidats », il ne faut toutefois pas perdre de vue que ceux-ci n'ont pas nécessairement l'intention de ne pas exercer le mandat au moment où ils posent leur candidature et qu'ils n'annoncent de toute façon pas cette intention à qui veut l'entendre.

Ainsi, dans le système actuel, un candidat sera par exemple porté à choisir le mandat de conseiller provincial s'il a la quasi-certitude de devenir député permanent. Par contre, si la présente proposition est adoptée, ce même candidat préférera probablement une place intéressante sur une liste de la Chambre ou du Sénat.

Constatant que, dans les arrondissements les plus importants, les politiciens les plus en vue sont souvent candidats aux deux élections et que cette situation est préjudiciable à la démocratie à l'échelon provincial, M. du Monceau de Bergendal approuve la proposition de loi.

M. De Beul estime que l'on cherche en effet parfois à leurrer l'électeur et, surtout, à exploiter la popularité nationale des candidats lors des élections provinciales. Il est toutefois compréhensible qu'un candidat qui se trouve à une place de combat ou qui n'est pas placé en ordre utile sur la liste pour les élections législatives désire également tenter sa chance à l'échelon provincial. Quoi qu'il en soit, il faut que le choix soit le plus clair possible pour l'électeur.

Le président, M. Temmerman, demande s'il ne s'indiquerait pas de formuler l'interdiction de telle sorte qu'il soit possible d'être candidat effectif à une élection et candidat suppléant à l'autre.

M. Tant n'a pas prévu cette dernière possibilité dans sa proposition, mais il fait cependant observer que la double candidature est totalement interdite par l'article 118 du Code électoral, modifié par l'article 30 de la loi du 5 juillet 1976 (*Moniteur belge* du 29 juillet 1976), et qu'il n'est donc fait aucune distinction entre les candidats effectifs et les candidats suppléants.

mentslid en van provincieraadslid die wettelijk onverenigbaar zijn. (Art. 25, n° 1, Provinciekieswet).

De kiezer dient op voorhand te worden ingelicht nopens het mandaat dat door de kandidaten wordt geambieerd; deze laatsten dienen bijgevolg vooraf een duidelijke keuze te maken en kunnen niet meer tegelijk kandidaat zijn op een lijst voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers of voor de Senaat én op een lijst voor de provincieraad.

Door de thans ruim verspreide praktijk van bekende politici die zich voor beide mandaten kandidaat stellen, kan de kiezer worden misleid; alleszins wordt de keuze van laatstgenoemde vervalst.

Diezelfde praktijk is ook nadelig voor de minderbekende kandidaten, aangezien zij minder voorkeurstemmen zullen aantrekken en voor het uitoefenen van hun eventueel mandaat bijgevolg op een smallere basis zullen steunen.

Vanzelfsprekend is bij de verkiezingen niet alleen de keuze ten gunste van personen, doch ook deze voor een beleid belangrijk.

Hoe dan ook, het moet de kiezer worden mogelijk gemaakt een duidelijke en bewuste keuze te doen. Onderhavig wetsvoorstel wil daartoe bijdragen.

* * *

De heer De Loor merkt hierbij op dat een vertekening van de verkiezingsuitslagen en een misleiding van de kiezer eveneens mogelijk is bij niet-gelijkijdige verkiezingen. Het is immers steeds mogelijk dat een kandidaat het voornemen heeft om, bij verkiezing, niet te zetelen.

Men kan stellen dat dergelijke « kandidaten » zouden moeten worden geweerd, maar men mag toch niet uit het oog verliezen dat het voornemen om bij verkiezing niet te zetelen niet steeds van meetaf aan wordt gemaakt en alleszins niet zomaar wordt bekend gemaakt.

Iemand zal bijvoorbeeld geneigd zijn te opteren voor het mandaat van provincieraadslid indien het nagenoeg vaststaat dat hij bestendig afgevaardigde zal worden. Wordt onderhavig voorstel wet, dan zal diezelfde persoon wellicht een interessante plaats op een Kamer- of Senaatslijst verkiezen.

Gelet op het feit dat de politieke tenoren in de grotere arrondissementen vaak kandidaat zijn op twee lijsten en dat zulks de provinciale democratie schaadt, treedt de heer du Monceau de Bergendal het wetsvoorstel bij.

Volgens de heer De Beul wil men soms inderdaad de kiezer misleiden en vooral de nationale populariteit uitbuiten bij de provincieraadsverkiezingen. Het is evenwel ook begrijpelijk dat een kandidaat, die op een strijd- of onverkiesbare plaats staat voor een nationaal mandaat, ook zijn kans wil wagen op een provincieraadslijst. Hoe dan ook, er dient zoveel mogelijk gestreefd naar duidelijkheid voor de kiezer.

De voorzitter, de heer Temmerman, vraagt of het niet aangewezen is, de verbodsbepaling zodanig te formuleren dat het mogelijk blijft voor de ene lijst effectief kandidaat te zijn en voor de andere lijst opvolger.

De heer Tant heeft met deze laatste mogelijkheid geen rekening gehouden in zijn wetsvoorstel. Hij wijst er nochtans op dat overeenkomstig art. 118 van het Kieswetboek, zoals gewijzigd door artikel 30 van de wet van 5 juli 1976 (*Belgisch Staatsblad* 29 juli 1976), een volledig verbod van dubbele kandidaatstelling geldt en er dus geen onderscheid tussen effectieven en opvolgers wordt gemaakt.

Etant donné que l'article 118 du Code électoral interdit la double candidature pour des mandats se situant à un même niveau de pouvoir, il serait justifié de prévoir la même interdiction pour des mandats se situant à des niveaux de pouvoir différents.

M. Tant se déclare néanmoins disposé à présenter un amendement limitant l'interdiction de double candidature aux mandats de membre effectif.

Mme Neyts-Uyttebroeck constate que diverses réformes du système électoral ont été proposées ces derniers temps, ce qui semble indiquer une certaine insatisfaction à l'égard de la législation électorale actuelle. Il est cependant évident qu'il n'existe pas de système idéal.

Mme Neyts-Uyttebroeck estime que le système électoral doit tendre essentiellement vers deux objectifs :

- 1) une clarté maximum pour l'électeur;
- 2) une proportionnalité maximum dans la répartition des mandats.

La présente proposition va à la fois trop loin et pas assez loin.

S'il est incontestable que la double candidature donne lieu à des abus, surtout dans certains arrondissements importants, la présente proposition va cependant trop loin, en ce sens qu'elle tend à instaurer une sorte de système électoral capacitair, dans lequel la liberté de candidature est restreinte. L'auteur de la proposition de loi estime en effet que tout candidat à un mandat au sein d'une institution doit s'intéresser réellement à cette institution. Il est en outre inacceptable que la double candidature soit interdite dans les arrondissements importants. En effet, une telle interdiction ne simplifierait assurément pas les choses pour les petits partis politiques.

D'autre part, la proposition ne va pas assez loin, étant donné que les candidatures simultanées ne sont pas interdites pour de nombreux autres mandats incompatibles.

Il paraît dès lors indiqué d'envisager une réforme plus large et plus complète du système électoral et de consulter éventuellement des experts à ce sujet.

M. Tant répond qu'il n'a pas l'intention de rétablir un système capacitair et qu'il ne veut nullement empêcher qui que ce soit de se porter candidat.

Néanmoins, il importe que le candidat sache sur quelle liste il figure et que l'électeur puisse opérer un choix en fonction de l'institution au sein de laquelle le mandat sera exercé. En d'autres termes, il faut que l'on indique clairement ce à quoi on est candidat.

M. Galle estime également que la proposition à l'examen doit s'inscrire dans un ensemble de propositions visant à réviser la législation électorale. Il demande pourquoi le législateur a interdit, il y a quelques années, de se présenter à la fois sur une liste du Sénat et sur une liste de la Chambre.

M. Daras estime que la proposition de loi s'attaque à un symptôme, sans toucher au fond du problème.

La double candidature est utile aux petits partis, dans la mesure où elle leur permet de présenter des listes complètes. Ceux-ci attendent toute une série d'effets bénéfiques de la présentation de listes complètes, notamment un renforcement de leur crédibilité auprès des électeurs.

L'électeur n'est pas trompé, puisqu'il sait qu'il est impossible, dans certains cas, d'exercer simultanément plusieurs mandats, notamment à cause de certaines incompatibilités imposées par certains partis politiques.

Aangezien artikel 118 van het Kieswetboek de dubbele kandidaatstelling voor mandaten op hetzelfde beleidsniveau verbiedt, is het gerechtvaardigd hetzelfde verbod voor te stellen voor mandaten die voor verschillende beleidsniveaus gelden.

Niettemin is de heer Tant bereid een amendement in te dienen waardoor het verbod zou worden beperkt tot een effectieve kandidaatstelling op 2 lijsten.

Mevr. Neyts-Uyttebroeck stelt vast dat er momenteel van verscheidene zijden hervormingen van het kiesstelsel worden voorgesteld. Zulks kan duiden op een zekere ontevredenheid over de huidige kieswetgeving. Het is nochtans duidelijk dat het ideale systeem niet bestaat.

Volgens Mevr. Neyts-Uyttebroeck moeten volgende 2 doelstellingen het kiesstelsel beheersen :

- 1) de grootst mogelijke duidelijkheid t.a.v. de kiezer;
- 2) de grootst mogelijke proportionaliteit bij de verdeling van de mandaten.

Onderhavig wetsvoorstel gaat enerzijds te ver en anderzijds niet ver genoeg.

Wat betreft de dubbele kandidaatstelling zijn er onbetwistbaar misbruiken en dit vooral in bepaalde grote arrondissementen. Toch gaat het wetsvoorstel te ver, omdat het naar een bepaald type van capacitair kiesstelsel neigt d.w.z. een systeem waarbij de vrijheid tot kandidaatstelling wordt beperkt. Wie kandidaat is voor een instelling moet zich, volgens de auteur van het wetsvoorstel, immers ook daadwerkelijk bekommeren voor die instelling! Voorts is het onaanvaardbaar dat dubbele kandidaatstelling aldus zou worden verboden in grotere arrondissementen. Dergelijk verbod zou het de kleinere politieke partijen voorzeker niet gemakkelijker maken.

Anderzijds gaat het voorstel niet ver genoeg, omdat voor nog tal van andere onverenigbare mandaten geen verbod van gelijktijdige kandidaatstelling geldt.

Het lijkt daarom dan ook aangewezen een ruimer en vollediger hervorming van het kiesstelsel na te streven en dit eventueel na raadpleging van deskundigen.

De heer Tant repliceert dat het niet zijn bedoeling is opnieuw een capacitair stelsel in te voeren en dat hij geenszins iemand wil verhinderen om te kandideren.

Maar het is toch niet onbelangrijk te weten op welke lijst men staat en het moet toch mogelijk worden gemaakt dat de kiezer kiest in functie van de instelling waar het mandaat moet worden uitgevoerd. Men dient m.a.w. duidelijk te maken voor wat men kandidaat is.

De heer Galle is eveneens van mening dat dit wetsvoorstel moet kaderen in een geheel van voorstellen tot herziening van de kieswetgeving. Hij vraagt waarom enige tijd geleden een verbod tot gelijktijdige kandidaatstelling voor Kamer en Senaat werd ingevoerd.

Volgens de heer Daras is het wetsvoorstel gericht op een symptoom en niet op de grond van de zaak.

De dubbele-kandidaatstelling is dienstig voor de kleinere politieke partijen, tenminste wanneer deze partijen ook volledige kandidaatlijsten willen indienen. Van volledige lijsten verhopende zij allerlei gunstige gevolgen; o.m. dat men aldus overtuigender kan overkomen bij de kiezer.

De kiezer wordt aldus niet bedrogen, aangezien geweten is dat meerdere mandaten in sommige gevallen toch niet samen kunnen worden uitgeoefend en dit mede wegens bepaalde onverenigbaarheden opgelegd door zekere politieke partijen.

Par contre, on pourrait considérer comme une tromperie le fait de présenter des listes complètes alors qu'il est certains dès le départ que les candidats ne seront pas tous élus. Il y a en effet les candidats «de soutien», à qui l'on attribue sur la liste une place où ils n'ont aucune chance d'être élus.

M. M. Harmegnies approuve l'esprit de la proposition de loi, mais estime que le problème doit être posé de manière plus générale. Il existe d'ailleurs bon nombre d'incompatibilités qui n'entraînent pas l'inéligibilité.

Peut-être serait-il souhaitable de dresser un inventaire en vue d'opérer une réforme globale. Il est néanmoins fort douteux qu'une telle proposition rallie une majorité politique. L'intervenant rappelle à ce propos une proposition de M. A. Dieudonné visant à instaurer un «statut de l'homme politique».

M. Galle estime que la législation électorale recèle encore beaucoup d'autres incohérences, bien plus importantes. Pourquoi par exemple ne pas interdire la candidature simultanée aux élections communales et provinciales?

Les deux mandats ne sont pas incompatibles, alors que la province exerce un droit de tutelle sur les décisions communales.

Un employé communal peut siéger au conseil de l'aide sociale de la commune qui exerce un contrôle sur les décisions dudit conseil.

L'intervenant souligne enfin qu'il convient toujours de faire la distinction entre incompatibilité et inéligibilité.

II. — Point de vue du Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation

Le Ministre de l'Intérieur estime que le système électoral idéal n'existe pas.

Le Ministère de l'Intérieur et de la Fonction publique est traditionnellement opposé à l'instauration de conditions sur le plan de la présentation des candidatures aux élections. C'est aux électeurs qu'il appartient de choisir.

On peut considérer comme suffisante l'incompatibilité entre les deux mandats, au niveau provincial et national, telle qu'elle a été établie par la loi électorale provinciale. D'autres incompatibilités ont été fixées par diverses législations. Il est vrai qu'il existe un certain nombre d'exceptions au principe de la liberté de candidature:

1) un candidat ne peut figurer sur plus d'une liste lors d'élections simultanées pour la Chambre et le Sénat; il peut cependant figurer sur la même liste comme candidat titulaire et comme candidat suppléant (article 118, alinéa 1er, du Code électoral);

2) nul ne peut être candidat dans plus d'un arrondissement électoral lors d'élections législatives (art. 118, alinéa 2, du Code électoral);

3) lors d'élections provinciales, un candidat ne peut être présenté à la fois sur deux ou plusieurs listes dans la province (art. 11, alinéa 3, de la loi organique des élections provinciales).

Le Ministre estime que cette liste d'exceptions ne peut être allongée indéfiniment.

Men zou daarentegen wel van bedrog kunnen gewagen wanneer volledige kandidatenlijsten worden ingediend, aangezien het van meetaf aan vaststaat dat niet alle kandidaten zullen verkozen zijn. Er zijn immers ook de zgn. «ondersteuningskandidaten» die een niet-verkiezbare plaats krijgen toegewezen.

De heer M. Harmegnies is het eens met de geest van het wetsvoorstel, maar meent dat het probleem niettemin ruimer moet worden gesteld. Er zijn trouwens ook heel wat onverenigbaarheden die niet gepaard gaan met onverkiesbaarheid.

Wellicht is het aangewezen voorafgaandelijk een inventaris op te stellen om uiteindelijk een globale hervorming te kunnen doorvoeren. Het is nochtans zeer de vraag of dergelijk voorstel een politieke meerderheid kan behalen. Spreker verwijst in dat verband naar een voorstel van de heer A. Dieudonné houdende een «statuut van de politicus».

De heer Galle meent dat er nog talrijke andere, ja zelfs belangrijker incoherenties zijn in de huidige kieswetgeving. Waarom wordt bij voorbeeld niet verboden gelijktijdig kandidaat te zijn bij gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen?

Hoewel de provincie toezicht uitoefent op de gemeentelijke beslissingen, zijn beide mandaten nochtans niet onverenigbaar.

Een gemeentebediende kan ook zitting hebben in de raad van het O. C. M. W. van dezelfde gemeente, hoewel de gemeente toezicht uitoefent op de beslissingen van genoemde raad.

Tenslotte stelt spreker dat steeds onderscheid moet worden gemaakt tussen onverenigbaarheden en onverkiesbaarheden.

II. — Zienswijze van de Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie

De Minister van Binnenlandse Zaken meent dat het ideale kiesstelsel niet bestaat.

Traditioneel is het Ministerie van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt ertegen gekant voorwaarden te stellen inzake de kandidaturen voor verkiezingen. De kiezer moet uitmaken wie hij verkiest en wie niet.

Het moge volstaan dat er onverenigbaarheid bestaat tussen beide mandaten op provinciaal en op nationaal vlak, zoals dat in de provinciekieswet is vastgelegd. Andere onverenigbaarheden zijn bij verschillende wetten ingevoerd. Weliswaar bestaat er een aantal uitzonderingen op het principe van de vrije kandidaatstelling:

1) een kandidaat kan niet op meer dan 1 lijst voorkomen bij gelijktijdige Kamer- en Senaatsverkiezingen; men kan wel kandidaat-titularis en kandidaat-opvolger zijn op dezelfde lijst (art. 118, 1ste lid Kieswetboek);

2) niemand kan bij parlamentsverkiezingen in meer dan één kiesarrondissement worden voorgedragen (art. 118, 2de lid - Kieswetboek);

3) bij de provincieraadsverkiezingen, mag een kandidaat niet tegelijk op twee of meer lijsten worden voorgedragen in de provincie. (art. 11, 3de lid Provinciekieswet).

Deze lijst van uitzonderingen mag volgens de Minister niet onbeperkt worden uitgebreid.

La prudence s'impose notamment à l'égard de toute politique qui viserait à introduire une interdiction de candidature lorsque, en cas d'élection, risque d'apparaître une incompatibilité: on en arriverait ainsi à interdire aux fonctionnaires de se présenter aux élections législatives, la qualité de fonctionnaire et le mandat de parlementaire étant également incompatibles.

Le système d'incompatibilités en vigueur empêche de toute manière qu'une même personne puisse exercer des mandats aux trois niveaux de pouvoir (commune, province, niveau régional/national).

Le Ministre fait remarquer pour le surplus que ce n'est qu'au niveau des « places utiles » sur la liste que l'électeur risque d'être leurré.

Le Ministre fournit enfin les chiffres suivants concernant les doubles candidatures aux élections législatives et provinciales simultanées dans l'arrondissement de Bruxelles (où les cas de double candidature sont d'ailleurs les plus nombreux, en raison de l'importance des listes): 152 doubles candidatures lors des élections du 7 novembre 1971 et 218 lors des élections du 17 décembre 1978.

III. — Votes

L'amendement n° 1 de M. Tant (Doc. n° 108/2, 1985-1986) est rejeté par 7 voix contre 5.

L'article unique de la proposition de loi est ensuite rejeté par 8 voix contre 4 et une abstention.

Le Rapporteur,

H. DE LOOR

Le Président,

G. TEMMERMAN

Omzichtigheid is echter geboden, met name ten opzichte van elk beleid dat het verbieden van kandidaturen wil invoeren wanneer er in geval van verkiezing een onverenigbaarheid dreigt te ontstaan: dat zou ertoe leiden dat het ambtenaren verboden wordt zich bij de parlementsverkiezingen kandidaat te stellen omdat de hoedanigheid van ambtenaar onverenigbaar is met een parlementair mandaat.

Het bestaande systeem van onverenigbaarheden waarborgt alleszins dat men nooit een mandaat uitoefent op de 3 beleidsniveau's (gemeente, provincie, gewestelijk/nationaal).

Wat onderhavig wetsvoorstel betreft, wijst de Minister er bovendien op dat het probleem van de misleiding van de burger alleen rijst voor de « nuttige plaatsen » op de lijst.

Tenslotte verstrekt de Minister volgende cijfergegevens betreffende de dubbele kandidaatstelling voor de gelijktijdige parlements- én provincieraadsverkiezingen in het kiesarrondissement Brussel (waar zich trouwens de meeste gevallen van dubbele kandidaatstelling voordoen wegens de omvang van de lijsten): voor de verkiezingen van 7 november 1971 bedroeg het aantal dubbele kandidaatstellingen 152, terwijl dit voor de verkiezingen van 17 december 1978 gestegen was tot 218 gevallen.

III. — Stemmingen

Het amendement nr. 1 van de heer Tant (Stuk n° 108/2, 1985-1986) wordt verworpen met 7 tegen 5 stemmen.

Het enige artikel van het wetsvoorstel wordt vervolgens verworpen met 8 tegen 4 stemmen en 1 onthouding.

De Rapporteur,

H. DE LOOR

De Voorzitter,

G. TEMMERMAN